

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Lubomíra Fialy a soudkyň JUDr. Věry Jakubové a JUDr. Ivany Šimové

žalobců:

a) **Ing. R. [REDACTED] K. [REDACTED]**, narozená dne [REDACTED]
bytem [REDACTED]

b) **Ing. J. [REDACTED] K. [REDACTED]**, narozená dne [REDACTED]
bytem [REDACTED]

obě zastoupené advokátem Mgr. Lukášem Hegnerem
sídlem Jiráskovo náměstí 816/4, 326 00 Plzeň

proti

žalovanému:

Česká republika - Státní pozemkový úřad, IČ 01312774
sídlem Husinecká 1024/11a, 130 00 Praha 3
zastoupený advokátem Mgr. Miloslavem Strnadem
sídlem Jugoslávská 620/29, 120 00 Praha 2

o nahrazení projevu vůle

o odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Tachově ze dne 21. 12. 2017, č. j. 7 C 15/2017-205

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se potvrzuje.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyním náhradu nákladů odvolacího a dovolacího řízení ve výši 187 153,10 Kč do 3 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí k rukám zástupce žalobkyň Mgr. Lukáše Hegnera, advokáta sídlem Jiráskovo náměstí 816/4, Plzeň.
- III. Žalovaná je povinna zaplatit České republice - Krajskému soudu v Plzni náhradu nákladů řízení

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Šnajdrová.

zálohovaných státem ve výši 3 303 Kč do 3 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí na účet Krajského soudu v Plzni.

Odůvodnění:

1. Soud prvního stupně napadeným rozsudkem nahradil projev vůle žalované k uzavření smlouvy se žalobkyněmi o bezúplatném převodu v rozsudku blíže specifikovaných pozemků v k. ú. Malý Rapotín, v k. ú. Doly u Boru a v k. ú. Kladruby (výrok I rozsudku). Výrokem II rozsudku byla žalované uložena povinnost uhradit žalobkyním náklady řízení v částce 215 888,20 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobkyň Mgr. Lukáše Hegnera. V odůvodnění tohoto rozhodnutí se podává, že žalobkyně jsou oprávněnými osobami dle zákona č. 229/1991 Sb. (zákon o půdě). Původní pozemek v k. ú. Ruzyně nebylo možné žalobkyním vydat, protože jde o pozemek zastavěný, proto jim vzniklo právo na převod náhradního pozemku dle ustanovení § 11 odst. 2 a ustanovení § 17 citovaného zákona o půdě. Soud prvního stupně při posuzování otázky rozsahu nároku žalobkyň vycházel ze znaleckého posudku Ing. arch. Zdenky Bažantové, CSc., na základě něhož byla cena nevydaného pozemku zjištěna částkou 5 918 000 Kč, tj. v ceně 250 Kč za 1 m². Hodnota náhradních pozemků byla znalkyní zjištěna v částce 3 919 445 Kč. Dle zjištění soudu se žalobkyně dlouhodobě domáhají uspokojení svého restitučního nároku vydáním náhradních pozemků, když původně se domáhaly, aby byl nahrazen projev vůle k uzavření smlouvy o převodu náhradních pozemků v řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 7 pod sp. zn. 4 C 95/2004. Protože žalovaná v průběhu tohoto řízení vydala žalobou dotčené pozemky jiným restitucentům, byly žalobkyně nuceny vzít svou žalobu zpět a řízení bylo zastaveno. K tomu soud prvního stupně zjistil, že ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 7 sp. zn. 4 C 95/2004 rozhodoval i Ústavní soud České republiky, který svým nálezem ze dne 4. 3. 2004, č. j. III. ÚS 495/02 zrušil dříve zamítavý rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 17. 10. 2000, č. j. 4 C 59/2000-17, jakož i rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 6. 5. 2002, č. j. 20 Co 145/2002-47, jímž byl rozsudek obvodního soudu potvrzen. Z obsahu odůvodnění tohoto nálezu soud prvního stupně zjistil, že žalovaná postupuje vůči žalobkyním liknavě a svévolně. Ani po dobu dalších mnoha let žalovaná své stanovisko ve vztahu k restitučnímu nároku žalobkyň nezměnila, jejich restituční nárok i nadále evidovala v hodnotě 241 454,40 Kč, ačkoli hodnota tohoto restitučního nároku byla znalecky zjištěna částkou mnohanásobně vyšší, a to ve výši 5 918 000 Kč. Tím, že žalovaná dlouhodobě odmítala určit výši jejich restitučního nároku ve správné výši, fakticky jim znemožnila domoci se restitučního nároku ve výběrových řízeních, které byly vyhlašovány a jichž se žalobkyně nemohly z tohoto důvodu zúčastnit. V této souvislosti odkázal soud prvního stupně na závěry Krajského soudu v Českých Budějovicích uvedené v jeho rozhodnutí sp. zn. 8 Co 218/2012 a dále odkázal na shodný závěr uvedený v rozhodnutí Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 14 Co 160/2017. Protože je žalovaná vlastníkem žalobou dotčených pozemků, protože nárok žalobkyň byl shledán důvodným, bylo žalobě žalobkyň zcela vyhověno. Soud proto nahradil projev vůle žalované souhlasem s uzavřením smlouvy o bezúplatném převodu pozemků, jak je uvedeno ve výroku I rozsudku. Výrok II rozsudku odůvodnil soud prvního stupně úspěchem žalobkyň ve sporu ustanovením § 142 odst. 1 o. s. ř.
2. Proti tomuto rozsudku podala žalovaná včasné odvolání. Namítla, že nevydaný pozemek nebyl v době jeho přechodu na stát pozemkem stavebním, proto je třeba nevydaný pozemek oceňovat jako pozemek zemědělský dle jeho stavu v době přechodu na stát. Na podporu této své argumentace odkázala žalovaná na rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 23. 8. 2016, sp. zn. 28 Cdo 4792/2014 a na rozsudky téhož soudu sp. zn. 28 Cdo 2699/2008 a 28 Cdo 1189/2010. Žalovaná tak nesouhlasí se závěry znaleckého posudku Ing. arch. Zdenky Bažantové, CSc. Žalovaná v řízení před soudem prvního stupně navrhla, aby znalkyně byla soudem vyslechnuta a pokud soud prvního stupně tomuto důkaznímu návrhu žalované nevyhověl, zatížil řízení vadou, která měla za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Žalovaná rovněž nesouhlasí se závěrem soudu prvního stupně o tom, že se vůči žalobkyním dopustila liknavosti a svévole, když dlouhodobě odmítala určit výši restitučního nároku žalobkyň ve správné výši a tím jim fakticky

znemožnila domoci se jejich restitučního nároku ve výběrových řízeních. Soud prvního stupně rovněž pochybil, pokud neučinil dotaz na stav pozemkové úpravy v k. ú. Doly u Boru. Komplexní pozemková úprava v tomto katastrálním území probíhá již od roku 2014 a předmětné pozemky proto nelze žalobkyním vydat. Žalovaná navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

3. Žalobkyně se k odvolání žalované vyjádřily tak, že je považují za nedůvodné. Pokud se týče námitky, že soud prvního stupně nesprávně zjistil výši hodnoty restitučního nároku žalobkyně, považují ji žalobkyně za zcela nedůvodnou. Hodnota restitučního nároku žalobkyně byla v řízení spolehlivě zjištěna znaleckým posudkem Ing. arch. Zdenky Bažantové. Výslech této znalkyně nebyl nutný, neboť z ustanovení § 127 odst. 2 o. s. ř. vyplývá, že výslech znalce je nutný pouze v případech, kdy je pochybnost o správnosti posudku, je-li posudek nejasný nebo neúplný. O takovýto případ se v dané věci nejedná. V této souvislosti žalobkyně odkázaly na výsledek řízení vedeného u Okresního soudu v Tachově pod sp. zn. 7 C 108/2016, na výsledek řízení vedeného k odvolání žalovaného před Krajským soudem v Plzni pod sp. zn. 14 Co 160/2017 a konečně, k dovolání žalované, před Nejvyšším soudem České republiky pod sp. zn. 28 Cdo 5487/2017, v němž soudy dospěly k závěru o tom, že pozemky právního předchůdce žalobkyně byly převedeny na stát za atypickým účelem, byly na nich postaveny pojízdná a vzletová dráha, a pro naplnění tohoto účelu bylo bez významu, zda pozemky bylo možné napojit na uvedené sítě, a proto to ani nemohlo mít vliv na jejich hodnotu. Pokud znalkyně Ing. arch. Bažantová ocenila nárok žalobkyně i s přihlédnutím k této skutečnosti, nelze o správnosti jejího znaleckého posudku jakkoli pochybovat. Pokud se týče námitky žalované, že pozemky v k. ú. Doly u Boru není možné žalobkyním vydat, neboť jsou dotčeny pozemkovou úpravou, je rovněž tato odvolací námitka námitkou nedůvodnou. Z žádné skutečnosti nevyplývá, že již byl schválen návrh pozemkové úpravy, natož, že by předmětný pozemek měl být určen pro výstavbu polních cest či jiných společných zařízení. Tato námitka je proto námitkou lichou a ve vztahu k výsledku tohoto sporu zcela nerozhodnou. Žalobkyně navrhly, aby odvolací soud napadený rozsudek jako věcně správný a zákonu odpovídající potvrdil a žalobkyním přiznal náhradu nákladů odvolacího řízení.
4. Rozsudkem ze dne 5. 6. 2018, č. j. 56 Co 67/2018-232, odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně potvrdil a rozhodl o povinnosti žalovaného nahradit žalobkyním na nákladech odvolacího řízení částku 93 576 Kč. V odvolacím řízení bylo soudem doplněno dokazování, odvolací soud doplnil řízení zprávou Státního pozemkového úřadu ze dne 20. 12. 2017 a sdělením obchodní společnosti Georeal spol. s r.o. Z těchto listinných důkazů odvolací soud zjistil, že žalobou dotčené pozemky v k. ú. Doly u Boru se nachází v obvodu komplexní pozemkové úpravy. Předmětné pozemky vzhledem k nařízenému předběžnému opatření a zákazu nakládání s nemovitostmi nebudou využity pro společná zařízení. V současné době je projednáván plán společných zařízení. Dle smlouvy o dílo bude etapa návrhu komplexní pozemkové úpravy včetně vydání rozhodnutí o schválení návrhu pozemkové úpravy ukončena v roce 2019. Poté bude následovat zpracování DKM a vydání rozhodnutí o výměně nebo přechodu vlastnických práv. Dle sdělení obchodní společnosti Georeal spol. s r.o. práce na zakázce (komplexní pozemkové úpravy v k. ú. Doly u Boru) stále probíhají, zakázka není dokončena, jednotlivé práce na zakázce jsou zpracovávány v souladu s termíny plnění uvedenými ve smlouvě o dílo. Těmito termíny jsou návrhové práce – termín dokončení 30. 6. 2019, mapové dílo – termín ukončení do tří měsíců od nabytí právní moci prvního rozhodnutí (schválení návrhu komplexní pozemkové úpravy), vytyčení pozemků dle zapsané DKM – termín ukončení je nejpozději do konce roku následujícího po roce, v němž došlo k zápisu komplexní pozemkové úpravy do katastru nemovitostí. Poté odvolací soud dospěl k závěru, že odvolání žalované není důvodné.
5. V další části odůvodnění svého rozsudku odvolací soud uvedl, že z obsahu spisu vyplývá, že rozhodnutím Magistrátu hlavního města Prahy, Pozemkového úřadu ze dne 9. 10. 1996, č. j. PÚ 2030/92 bylo rozhodnuto, že žalobkyně jsou dle ustanovení § 4 odst. 2 písm. b) zákona o půdě (zákon č. 229/1991 Sb.) oprávněnými osobami, každá jednou ideální polovinou, nejsou vlastníky nemovitostí v k. ú. Ruzyně (dříve Hostivice) dle PK části č. parc. [REDACTED], o výměře

23 672 m². Tento pozemek nelze dle ustanovení § 11 odst. 1 písm. c) zákona o půdě vydat a oprávněným osobám bude poskytnut náhradní pozemek dle ustanovení § 11 odst. 2 a § 17 zákona o půdě, případně náhrada dle ustanovení § 16 zákona. Tato skutečnost je mezi účastníky nesporná. Nespornou je rovněž skutečnost, že žalobkyním dosud nebyly vydány žádné náhradní pozemky, ani jim nebyla poskytnuta žádná finanční náhrada. Rovněž je nespornou skutečností, že žalobkyně uplatnily svou žalobou nárok na vydání náhradních pozemků v Praze, kde u Obvodního soudu pro Prahu 7 podaly žalobu na nahrazení souhlasu žalované s vydáním náhradních pozemků. Řízení bylo vedeno u Obvodního soudu pro Prahu 7 pod sp. zn. 4 C 95/2004. V tomto řízení byly žalobkyně úspěšné potud, že Ústavní soud České republiky shora uvedeným nálezem zrušil rozsudky Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 17. 10. 2000, č. j. 4 C 59/2000-17 a rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 6. 5. 2002, č. j. 20 Co 145/2002-47, kterými byla žaloba žalobkyň na vydání náhradních pozemků zamítnuta. Protože však žalovaná dotčené pozemky vydala jiným restituentům k uspokojení jejich restitučních nároků, byly žalobkyně nuceny svou žalobu v této věci vzít zpět a řízení bylo zastaveno. Ani poté, a to po extrémně dlouhou dobu, nebyl restituční nárok žalobkyň žalovanou uspokojen. Proto žalobkyně žalobou došlou soudu prvního stupně dne 24. 1. 2017 se v předmětném řízení domáhaly nahrazení souhlasu žalované o vydání žalobou dotčených pozemků v k. ú. Malý Radotín, v k. ú. Doly u Boru a v k. ú. Kladruby u Stříbra, které jsou ve vlastnictví státu. I v tomto řízení žalovaná nárok žalobkyň neuznala, když argumentovala námitkami, které opakovala i v odvolacím řízení. Namítala, že nárok žalobkyň eviduje v hodnotě 241 454,40 Kč, přičemž žalobou dotčené pozemky mají hodnotu vyšší, dále argumentovala tím, že nebyl splněn zákonný předpoklad pro vydání pozemků, neboť žalovaná vůči žalobkyním nepostupuje svévolně a liknavě a žalobkyně tak mají možnost zúčastnit se výběrových řízení ve vztahu k pozemkům nabízeným žalovanou k uspokojení restitučních nároků. Konečně namítala, že vydání pozemků v k. ú. Doly u Boru brání skutečnost, že pozemky jsou dotčené pozemkovou úpravou.

6. Soud prvního stupně žalobě vyhověl na základě zjištění, že skutečná hodnota restitučního nároku žalobkyň činí částku 5 918 000 Kč (250 Kč za 1 m²). Soud prvního stupně se při posuzování této otázky opřel o závěry znaleckého posudku Ing. arch. Zdenky Bažantové, CSc., z jehož závěrů rovněž vyplývá, že hodnota náhradních pozemků představuje částku 3 919 445 Kč. Žalovaná se závěry znaleckého posudku nesouhlasila, navrhovala výslech znalkyně Bažantové. Tomuto důkaznímu návrhu soud prvního stupně nevyhověl, když nepochyboval o správnosti závěrů tohoto znaleckého posudku. Pokud se týče procesního postupu soudu prvního stupně – odmítnutí návrhu na výslech znalkyně, považuje odvolací soud postup soudu prvního stupně za správný s tím, že výslech znalkyně by byl nadbytečný. Z ustanovení § 127 odst. 1 o. s. ř. vyplývá, že závisí-li rozhodnutí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, vyžádá soud u orgánu veřejné moci odborné vyjádření. Jestliže pro složitost posuzované otázky takový postup není postačující nebo je-li pochybnost o správnosti podaného odborného vyjádření, ustanoví soud znalce. Soud znalce vyslechne; znalci může také uložit, aby posudek vypracoval písemně. Je-li ustanoveno několik znalců, mohou podat společný posudek. Místo výslechu znalce může se soud v odůvodněných případech spokojit s písemným posudkem znalce. Podle odstavce druhého stejného ustanovení, je-li pochybnost o správnosti posudku nebo je-li posudek nejasný nebo neúplný, je nutno požádat znalce o vysvětlení. Kdyby to nevedlo k výsledku, soud nechá znalecký posudek přezkoumat jiným znalcem. Znalkyně Ing. Bažantová podala ve věci kvalitní znalecký posudek, který byl řádně a podrobně odůvodněn, a proto není možné o správnosti jeho závěrů jakkoli pochybovat. Žalovaná ostatně v řízení nepředložila žádný důkaz, který by správnost závěrů znalkyně zpochybnil. Z obsahu znaleckého posudku znalkyně Ing. Bažantové vyplývá, že měla k dispozici znalecký posudek Ing. Krejčího, který vyžádal Obvodní soud pro Prahu 7 ve věci vedené tamním soudem pod sp. zn. 4 C 95/2004. Rovněž tento znalec v závěrech svého znaleckého posudku dospěl k závěru, že hodnota nevydaného pozemku v k. ú. Ruzyně činí částku 5 918 000 Kč. Odvolací soud pak uzavřel, že soud prvního stupně, pokud nevyhověl důkaznímu návrhu žalované na výslech znalkyně Ing. arch. Bažantové, CSc., nezatížilo řízení vadou, která by

měla za následek nesprávné rozhodnutí ve věci.

7. Pokud se týkalo námitky žalované, že nepostupovala ve vztahu k nároku žalobkyň na vydání náhradních pozemků svévolně a liknavě, nepovažoval ji odvolací soud za důvodnou. Odvolací soud znovu odkázal na setrvalé stanovisko žalované, že nárok žalobkyň činí pouhých 241 454,40 Kč. S ohledem na toto stanovisko žalobkyně neměly reálnou šanci se svých nároků domoci jinak, než žalobou. To ostatně vyplývá i z ustálené judikatury Nejvyššího soudu České republiky (viz rozsudky Nejvyššího soudu České republiky ve věcech sp. zn. 28 Cdo 4180/2007, 31 Cdo 3767/2009, 28 Cdo 4271/2010). Liknavost postupu žalované vyplývá rovněž z doby, po kterou nebyly restituční nároky žalobkyň uspokojeny, svévolnost jejího postupu pak vyplývá z nezměněného stanoviska o tom, že nárok obou žalobkyň činí 241 454,40 Kč.
8. Ve vztahu k námitce žalované, že vydání pozemků v k. ú. Doly u Boru brání skutečnost, že v tomto katastrálním území je prováděna komplexní pozemková úprava, odvolací soud ji rovněž jako nedůvodnou odmítl. Z ustanovení § 6 odst. 1 písm. c) a zákona č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu a o změně některých souvisejících zákonů, vyplývá, že podle tohoto zákona nebo zákona č. 229/1991 Sb. ve znění pozdějších předpisů, anebo zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon) ve znění pozdějších předpisů, nelze převádět zemědělské pozemky určené podle schváleného návrhu pozemkové úpravy pro výstavbu polních cest a na provedení technických, vodohospodářských a ekologických opatření. Pokud komplexní pozemková úprava v k. ú. Doly u Boru se nenachází ve fázi schváleného návrhu pozemkové úpravy pro výstavbu polních cest a na provedení technických, vodohospodářských a ekologických opatření, jak ostatně vyplývá ze zprávy Státního pozemkového úřadu ze dne 20. 12. 2017 a ze sdělení obchodní společnosti Georeal spol. s r.o. (viz shora), že tato fáze dosud nenastala, nemůže žalovaná s úspěchem argumentovat, že vydání pozemků v tomto katastrálním území brání zákonná překážka.
9. V další části odůvodnění svého rozsudku odvolací soud odkázal na správné skutkové a právní závěry soudu prvního stupně uvedené v napadeném rozsudku.
10. Z uvedených důvodů proto odvolací soud napadený rozsudek soudu prvního stupně jako věcně správný a zákonu odpovídající podle § 219 o. s. ř. potvrdil, a to včetně správného výroku o nákladech řízení. Konečně odvolací soud rozhodl o nákladech odvolacího řízení tak, že v odvolacím řízení úspěšným žalobkyním přiznal s odkazem na ust. § 224 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s ust. § 142 odst. 1 téhož předpisu náhradu účelně vynaložených nákladů odvolacího řízení v částce 93 576 Kč.
11. Proti tomuto rozsudku podala žalovaná dovolání, v němž namítla, že se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu. Dle dovolatelky cena odňatého pozemku činila pouze 251.454,40 Kč, poněvadž neměl být oceňován jako stavební (jeho stavební charakter ke dni přechodu na stát, jenž je podle judikatury Nejvyššího soudu určující, nebyl v řízení prokázán). Žalovaná dále odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 430/2018, z něhož vyplývá, že je při zjišťování výše restitučního nároku nezbytné zohlednit § 14 odst. 1 vyhlášky č. 182/1988 Sb., včetně ustanovení o možné korekci zjištěné ceny podle přílohy č. 7 citované vyhlášky. Dovolatelka přitom opakovaně namítala, že bylo chybně akceptováno ocenění odňatého pozemku bez provedení srážky opodstatněné neexistencí napojení na inženýrské sítě. Pakliže odvolací soud nevyslechl znalkyni k otázce možnosti uplatnění srážek z ceny dané nemovitosti, odchýlil se od rozhodovací praxe dovolacího soudu týkající se podmínek použití a hodnocení znaleckého posudku.
12. Žalobkyně se k tomuto dovolání vyjádřily tak, že je považují za nedůvodné.
13. Rozsudkem ze dne 29. 1. 2019, č. j. 28 Cdo 4318/2018-261, Nejvyšší soud ČR shora citovaný rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 5. 6. 2018, č. j. 56 Co 67/2018-232, zrušil a věc vrátil Krajskému soudu v Plzni k dalšímu řízení. V odůvodnění tohoto rozhodnutí bylo odvolacímu soudu vytčeno procesní pochybení spočívající v tom, že odvolací soud nevyslechl znalkyni Ing.

arch. Bažantovou, která ve věci vypracovala znalecký posudek, z něhož odvolací soud vycházel. Poukázal na to, že žalovaná explicitně požadovala výslech znalkyně k vyjasnění jednoznačně pojmenovaných otázek, jež podle jejího mínění ve znaleckém posudku nebyly vyřešeny přesvědčivě (šlo zejména o možnost provedení srážek z ceny odňatého pozemku vzhledem k údajnému nenapojení na inženýrské sítě), nebylo namístě v přezkoumávané kauze spokojit se s písemným vyhotovením znaleckého posudku, ale bylo třeba přikročit ke slyšení znalkyně za účelem potvrzení či vyvrácení žalovanou vznesených výhrad. Dovolací soud uzavřel, že v naznačeném směru jsou tedy právní úvahy odvolacího soudu nesprávné.

14. Jsa vázán právními názory dovolacího soudu (ust. § 243g odst. 1, část věty první za středníkem o. s. ř. ve spojení s ust. § 226 téhož předpisu), odvolací soud doplnil dokazování výsledkem znalkyně Ing. Bažantové.
15. Je namístě uvést, že v reakci na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR žalovaná doplnila své odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně, v doplňku odvolání podrobně doplnila své předchozí odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně, setrvala na svých argumentech brojících v předchozím odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně.
16. Znalkyně Ing. arch. Zdenka Bažantová, CSc., se k námitkám žalované proti jejímu znaleckému posudku vyjádřila podáním založeným na č. listu 282 spisu, k němuž připojila listinu založenou na č. listu 283 spisu (mapa letiště Praha-Ruzyně se zobrazením stavu v roce 1945). K otázce možnosti provedení srážek z ceny odňatého pozemku vzhledem k údajnému nenapojení na inženýrské sítě uvedla, že pozemek by měl být posuzován jako celek, vytrhávání jednotlivých částí z kontextu může být zavádějící. Závěry znaleckého posudku tedy mohou být správně pochopeny jen po prostudování celého posudku včetně příloh či jiných odkazů. Přílohy znaleckého posudku dokládají podrobně situaci předmětné lokality v době blízké datu posouzení, tj. ke dni 13. 12. 1948. Odkázala na str. 9 svého znaleckého posudku, kde je uvedeno, že dostupnost inženýrských sítí k datu převodu na stát lze s velkou pravděpodobností odvodit z mapy letiště Praha-Ruzyně ve stavu v roce 1945. Pozemek parc. č. [REDAKCE] se nachází nedaleko křížení VPD označených v tomto dokumentu E-W a NW-SE. Dráhy byly vybaveny kanalizačními stokami a rozumně lze předpokládat, že tyto dráhy k datu převodu pozemků na stát disponovaly i dalšími inženýrskými sítěmi (např. elektro pro signalizační zařízení apod.), i když zcela jistě ne v rozsahu nutném při současné intenzitě letecké dopravy na letišti Václava Havla. Inženýrské sítě tedy byly v dosahu posuzovaného pozemku č. [REDAKCE]. K námitkám žalované, že „předpoklad“ existence sítí není nijak hodnověrně doložen a odůvodněn, odkázala znalkyně na přílohu svého znaleckého posudku „mapa letiště Praha-Ruzyně se zobrazením stavu v roce 1945“. Tato mapa dokládá existenci trasy kanalizace již v roce 1945. V mapě je zobrazena vzletová dráha označená E-W a při severním okraji této vzletové dráhy je vyznačena trasa kanalizační stoky pod označením „stoka C“. Z ostatních podkladů, např. z katastrální mapy s vyznačením pozemku č. [REDAKCE] a měřítkem vlevo dole lze ověřit, že vzdálenost posuzovaného pozemku č. [REDAKCE] od stoky „C“ je menší než 200 m. Pokud vzletová dráha označená E-W byla vybavena kanalizační stokou již v roce 1945, bez pochyby v roce 1948 existovala možnost napojení na kanalizaci nedalekého pozemku č. [REDAKCE]. K další námitce žalované, která považuje logickou úvahu uvedenou na str. 9 znaleckého posudku „rozumně lze předpokládat, že tyto dráhy k datu převodu pozemku na stát disponovaly i dalšími potřebnými inženýrskými sítěmi“ za nedostačující, znalkyně odkázala na údaje zjištěné z internetu (www.vrtulnik.cz/ww2/protektorat-ruzyne.htm), které se týkají historie letiště Praha-Ruzyně. Z údajů uvedených v uvedeném odkazu vyplývá, že v roce 1935 byly ukončeny hrubé práce (letiště). Provoz letiště byl zahájen 5. 4. 1937. Pro zaměření polohy letadel byly instalovány dva goniometrické zaměřovače, instalován radiomajákový přistávací systém navádějící letadla na řadu světél ve směru od jihozápadu k severovýchodu. Letištní světelný maják vysílanou morseovou značkou identifikoval osádkám letadel letiště. Obvod přistávací plochy byl vyznačen pomezími sodíkovými světly (pozn. znalce: používají elektrický výbor v prostředí sodíkových výparů k výrobě světla), v ploše byla umístěna zapuštěná světla ve čtyřech řadách svírajících navzájem úhel 45°, která vyznačovala základní směry přistávání. Další pomůckou byl osvětlený

větrný rukáv a svítící přístávací T. Překážky byly označeny celkem 55 neonovými překážkovými světly. Dále znalkyně odkázala na oficiální web letiště Václava Havla, kde se uvádí, že v průběhu čtyřicátých let došlo k vybudování prvních zpevněných drah, protože travnaté plochy už nesplňovaly požadavky prudce se rozvíjející letecké dopravy. Už koncem roku 1937 byla zahájena výstavba první zpevněné dráhy. Do nacistické okupace v březnu 1939 byla vybudována zhruba polovina dráhového systému. V roce 1945 byly hotovy všechny čtyři plánované zpevněné dráhy v původních směrech. Z části – Doba poválečná: 1946-59 znalkyně citovala: „V roce 1946 byl také schválen návrh výstavby nové dráhy a dalšího rozvoje letiště. Letiště bylo postupně modernizováno, vzletové a přístávací dráhy byly prodlouženy, byl doplněn systém pojezdových drah a světelné zabezpečovací zařízení na noční provoz.“ Znalkyně uzavřela, že z uvedených skutečností nepochybně vyplývá možnost napojení na rozvod elektřiny související s provozem světelného zabezpečovacího zařízení na noční provoz na vzletových a přístávacích dráhách, přesto, že v testu není výslovně uvedeno, že zdrojem energie pro osvětlení a signalizaci byla elektřina. Otázkou zůstává nutnost napojení na vodovod (přes veškerou snahu se znalkyni nepodařilo opatřit požadovaný nezpochybnitelný důkaz). Dle názoru znalkyně je však třeba stavební pozemek posuzovat s ohledem na účel využití. Pokud pro daný účel využití (vzletové a přístávací dráhy), v dané době bylo vyžadováno napojení na vodovod (např. hydranty z bezpečnostních důvodů), potom bezpochyby i napojení na vodovod bylo ve vzdálenosti menší než 200 m v trase dráhy E-W.

17. Při jednání odvolacího soudu konaném dne 11. 6. 2019 byla znalkyně Ing. arch Zdenka Bažantová vyslechnuta. Znalkyně odkázala na závěry znaleckého posudku, na nichž trvala. K námitkám žalované se znalkyně vyjádřila tak, že je považuje za nedůvodné, podrobně se k nim vyjádřila ve svém shora citovaném písemném vyjádření k nim. Tyto námitky považuje vesměs za nedůvodné. Neshledala důvod pro úvahu o možných srážkách z ceny pozemku převáděného na stát.
18. Po takto doplněném dokazování odvolací soud znovu přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně podle ust. § 212, ust. § 212a o. s. ř. a dospěl k závěru, že odvolání žalované není důvodné. Odvolací soud konstatuje, že ani po doplnění dokazování není dán žádný důvod k tomu, aby byly přehodnoceny, měněny skutkové i právní závěry odvolacího soudu vyjádřené v rozsudku ze dne 5. 6. 2018, č. j. 56 Co 67/2018-232. Odvolací soud proto pro stručnost svého rozhodnutí na své skutkové i právní závěry uvedené v předchozím rozsudku ze dne 5. 6. 2018 zcela odkazuje. Odvolací soud tak napadené rozhodnutí jako věcně správné a zákonu odpovídající podle § 219 o. s. ř. potvrdil.
19. Výrok o nákladech řízení (výrok II) se opírá o ust. § 224 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s ust. § 142 odst. 1 o. s. ř. Žalobkyně byly v této fázi řízení úspěšné, proto jim právem náleží náhrada účelně vynaložených nákladů v této fázi řízení. Náklady jsou tvořeny odměnou advokáta dle ust. § 7 bod 6 ve spojení s ust. § 12 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. za vyjádření k odvolání žalovaného 27. 4. 2018, za účast právního zástupce u jednání dne 5. 6. 2018, za vyjádření k dovolání žalovaného ze dne 11. 12. 2018 a za účast právního zástupce u jednání dne 11. 6. 2019 (5 x 38 368 Kč), celková výše těchto nákladů činí 153 472 Kč. Dále jsou tyto náklady tvořeny hotovými výdaji za celkem pět režijních paušálů dle ust. § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve výši 1 200 Kč. Vzhledem k tomu, že zástupce žalobkyň je plátcem DPH, byla na těchto nákladech přiznána i částka 32 481,10 Kč na 21 % DPH (ust. § 151 odst. 2 o. s. ř.).
20. Žalovaná nebyla v odvolacím řízení úspěšná. V odvolacím řízení byla vyslechnuta znalkyně Ing. arch. Zdenka Bažantová, CSc., které bylo pravomocným rozhodnutím odvolacího soudu přiznáno na odměně a na cestovním celkem 3 303 Kč. Ve shodě s ust. § 148 odst. 1 o. s. ř. byla z uvedených důvodů uložena soudem žalované povinnost tyto náklady vzniklé státu nahradit.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je dovolání přípustné, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu, nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

Účastník může podat dovolání do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu u soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

Plzeň 18. června 2019

JUDr. Lubomír Fiala v. r.
předseda senátu